

Departement for Miljø, Natur og Energi
Departementet for Fiskeri og Fangst

Nuuk, d. 28. oktober 2016

Orientering om bestandsstatus og fangst af lomvier i det nordatlantiske område

På anmodning fra Departementet for Miljø, Natur og Energi fremsender Grønlands Naturinstitut (GN) her en kort redegørelse om bestandsstatus og fangst af polarlomvier i det nordatlantiske område. For en mere detaljeret gennemgang af forholdene i Grønland henvises til GN's seneste rådgivning af 27. oktober 2016 samt notatet "Status for lomvien i Grønland, 2016" af 31. maj 2016.

Udbredelse og trækveje

Polarlomvien (herefter blot lomvien) har en cirkumpolar udbredelse og i det nordatlantiske område yngler den i Canada, Grønland, Island, Svalbard (Spitsbergen, Bjørnøya, Jan Mayen), Norge (fastlandet) og i Rusland (Novaya Zemlya, Franz Joseph Land og Murmansk-kysten). Om vinteren sker en stor opblanding af ynglebestandene i Nordatlanten, idet fuglene flyver til deres overvintringsområder, som i mange tilfælde ligger langt fra deres yngleområder. Særlig mange lomvier overvintrer i havområderne ud for Sydvestgrønland og det sydøstlige Canada. Figur 1 viser hvordan fordelingen af lomvier kan se ud i vintermånederne (december – februar). Den store opblanding gør forvaltningen af den jagtlige udnyttelse kompliceret. Eksempelvis kan vinterjagt i Sydvestgrønland ramme ynglefugle fra både Canada, Island, Svalbard (muligvis også Jan Mayen), Grønland og Rusland. Jagt i de enkelte lande skal derfor ske under hensyntagen til bestandsstatus i de andre lande.

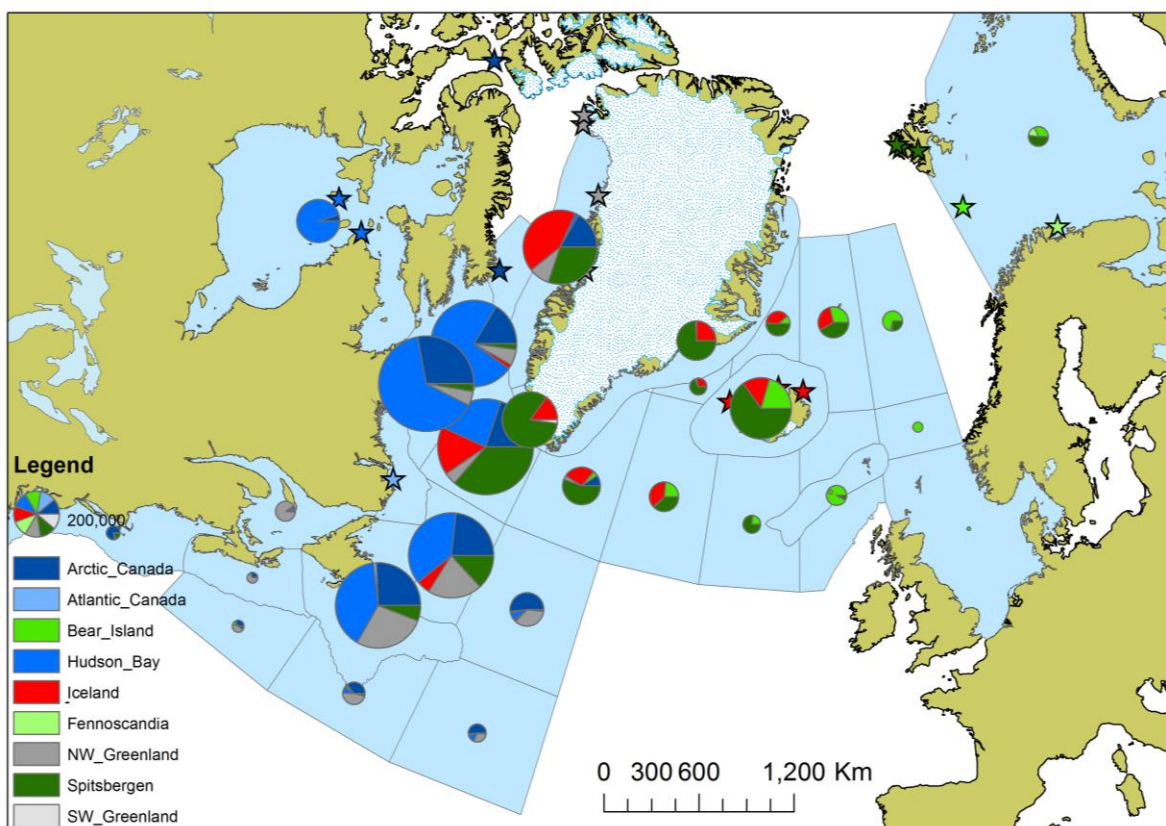
Bestandsstatus

Overordnet set klarer ynglebestandene i Canada og det nordvestlige Grønland (Qaanaaq) sig godt, mens ynglebestandene i det resterende Grønland samt i landene øst for Grønland klarer sig dårligt:

- **Canada:** En samlet ynglebestand på ca. 1.550.000 ynglepar. Kolonierne er stabile eller i svag fremgang.
- **Grønland:** En samlet ynglebestand på ca. 330.000 ynglepar. Knap 80% af disse fugle yngler i Qaanaaq området, hvor kolonierne har været stabile over en længere årrække (minimum siden 1980'erne) og senest har vist tegn på fremgang. De øvrige kolonier i Grønland har til gengæld været i kraftig tilbagegang gennem mange år – i størrelses-

ordenen 4-6% om året. Hvis man ikke medregner Qaanaaq-området, er ynglebestanden i Grønland reduceret med 50% siden ca. 1990.

- **Island:** En samlet ynglebestand på størrelse med den i Grønland, ca. 330.000 ynglepar. Ynglebestanden er reduceret kraftigt gennem de sidste to årtier, ca. 3,5% om året.
- **Svalbard (Spitsbergen og Bjørnøya):** En samlet ynglebestand på henholdsvis 735.000 og 115.000 ynglepar. Ynglebestanden er reduceret kraftigt siden slutningen af 1990'erne med ca. 6% om året.
- **Norge (fastlandet):** En samlet ynglebestand på ca. 7.500 ynglepar. Ynglebestanden er reduceret med ca. 7% om året siden 2005.
- **Rusland (Novaya Zemlya):** En samlet ynglebestand på ca. 850.000 ynglepar. Så vidt vides er bestandsudviklingen på Novaya Zemlya ikke dokumenteret.

Figur 1. Den anslåede sammensætning af lomviebestanden (voksne fugle) i forskellige områder af Nordatlanten i perioden 16. december – 14. februar baseret på springer med geo-dataloggere, 2007-2013 (Frederiksen *et al.* 2016: Biological Conservation 200, 26–35). Størrelsen af cirklerne angiver den relative størrelse af de forskellige bestande ud af en samlet nordatlantiske bestand på ca. 6,1 mio. fugle. Farverne i cirklerne angiver hvilken ynglebestand fuglene tilhører og stjerner med tilsvarende farve viser hvilke kolonier fuglene er sporet fra.

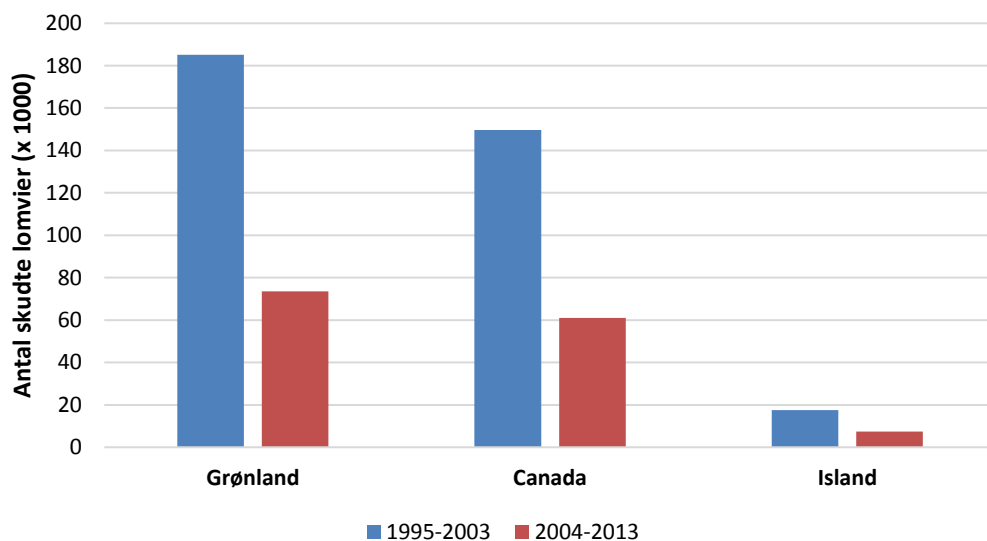
Fangst

Jagt på lomvier foregår kun i Canada, Grønland og Island. Jagten i Canada og Grønland foregår primært i vinterhalvåret og primært ved Newfoundland og i Sydvestgrønland. Begge steder har omfanget af jagten været betydeligt, op til 250.000 fugle eller mere i visse år i 1990'erne, men både i Canada og Grønland er fangsten gradvist reduceret til det nuværende

niveau omkring 60 - 70.000 fugle om året. Nedgangen skyldes en kombination af kortere fangstperioder, dagskvoter, faldende interesse for lomviefangst i nogle områder og muligvis ændringer i tilgængelighed (hyppighed og udbredelse) i vinterperioden. I Grønland skete der en markant afkortning af fangstperioden i 2001, hvilket forårsagede et stort fald i fangsten.

Fangsten i Island var og er ganske lille sammenlignet med Canada og Grønland. Fælles for fangsttallene fra Grønland og Island er at tallene beror på fangernes egne indrapporteringer. Det betyder normalt at fangsterne er underrapporteret, men uvist hvor meget i disse to tilfælde. Til gengæld antages det at udviklingstendensen er nogenlunde retvisende. Fangsttallene fra Canada er fremkommet ved periodevise fangst-undersøgelser, hvor et udvalg af fangere er blevet udspurgt om deres fangst. Dette er også behæftet med usikkerhed, men usikkerheden kan gå begge veje (underestimering eller overestimering).

Foreløbige analyser af vinterjagtens betydning for bestandsudviklingen i de forskellige arktiske lande, tyder på at den grønlandske fangst har relativt størst negativ indflydelse. Den påvirker primært ynglebestandene i Sydvestgrønland, Island og på Svalbard. Den canadiske jagt påvirker primært ynglebestandene i det sydlige Canada samt Nordvestgrønland. Det skal dog fremhæves, at der er tale om foreløbige analyser.

Figur 2. Den rapporterede eller estimerede fangst af lomvier i Grønland, Canada og Island for perioderne 1995–2003 og 2004–2013. Kilder: Departementet for Fiskeri og Fangst; National Wildlife Research Centre, Canadian Wildlife Service; Environment Agency of Iceland.

For yderligere informationer, kontakt:

Seniorforsker Flemming Ravn Merkel på flme@natur.gl eller +45 3078 3173